

Mendelova univerzita v Brně
Agronomická fakulta
Ústav aplikované a krajinné ekologie

Sociální podmínky pro agrobiznys: případová studie
Bučovicko
Bakalářská práce

Vedoucí práce:
doc. RNDr. Antonín Vaishar, CSc.

Vypracovala:
Renata Goliášová

Brno 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: **“Sociální podmínky pro agrobyznys: případová studie Bučovicko“** vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne:.....

.....
podpis

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří vedoucímu bakalářské práce doc. RNDr. Antonínu Vaisharovi, CSc, za odborné vedení, trpělivost a cenné rady při psaní bakalářské práce. Dále děkuji všem, kteří mi pomáhali při získávání důležitých informací.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá popisem mikroregionu Bučovicko. Věnuje se především hodnocení sociálních podmínek pro rozvoj agrobiznisu v rámci tohoto území. Práce je rozdělena do dvou částí. V úvodní části jsou vymezeny pojmy související s danou problematikou. Druhá část se věnuje vymezení obcí spadajících do mikroregionu a jejich stručné charakteristice. Práce zmiňuje demografickou a sociální strukturu obcí a dlouhodobý vývoj počtu obyvatel. Je zde popsáno současné zemědělství v mikroregionu. Dále jsou také uvedeny přírodní podmínky vztahující se k dané oblasti, členění plochy katastrálního území dle způsobu jejich obhospodařování a jsou zde také informace o zaměstnanosti a pracovních příležitostech místních obyvatel. Závěr práce se věnuje vyhodnocení zjištěných poznatků. Daná oblast má pro rozvoj agrobiznisu svůj potenciál, k tomu přispívají i příznivé přírodní a klimatické podmínky daného území.

Klíčová slova: agrobiznis, mikroregion Bučovicko, obec, sociální podmínky

ABSTRACT

This Bachelor thesis describes the microregion of Bučovice. It primarily evaluates the social conditions for the development of agribusiness in this area. The thesis is divided into two parts. The first part defines the terms related to the issue. The second part deals with municipalities within the microregion of Bučovice and briefly describes them. The thesis mentions the demographic and social structure of municipalities and long-term population development. The current agriculture in microregion is also described. Furthermore, natural conditions related to the area, structure of the cadastral area according to their management, employment information and job opportunities for local residents are also mentioned. All findings are summarized in the conclusion. Described area has potential to develop, favourable natural and climatic conditions of the territory contributes to the development.

Key words: agribusiness, microregion of Bučovice, municipality, social conditions

OBSAH

1	Úvod.....	7
2	Cíl práce.....	8
3	Teorie.....	9
3.1	Agrární sektor.....	9
3.1.1	Agrobyznys.....	10
3.1.2	Situace v ČR před rokem 1989.....	11
3.1.3	Situace v ČR po roce 1989.....	12
3.2	Sociálně-ekonomická struktura zemědělství.....	15
3.2.1	Malé a střední podniky.....	15
3.3	Sociální struktura obyvatel venkovských obcí.....	16
3.3.1	Dostupnost pracovních míst na venkově.....	16
3.3.2	Humánní a sociální kapitál.....	17
3.3.3	Venkov.....	17
3.3.4	Regionální rozvoj.....	18
3.3.5	Region.....	19
3.3.6	Mikroregion.....	19
3.3.7	Obec.....	20
4	Materiál a metodika.....	21
4.1	Bučovicko.....	21
4.1.1	Obec Bučovice.....	21
4.1.2	Obec Křižanovice.....	22
4.1.3	Obec Nesovice.....	23
4.1.4	Obec Nevojice.....	24
4.1.5	Městys Brankovice.....	25
4.1.6	Obec Kožušice.....	26
4.1.7	Obec Malínky.....	27
4.2	Přírodní podmínky v mikroregionu.....	28
4.3	Demografická struktura obyvatel.....	29
4.3.1	Vývoj počtu obyvatel.....	29
4.4	Ekonomická struktura s důrazem na primární sektor a zaměstnanost.....	31
4.4.1	Zemědělství v mikroregionu.....	31
4.4.2	Zaměstnanost a pracovní příležitosti.....	33

5	Výsledky a diskuze:.....	35
6	Závěr:.....	36
	Seznam použité literatury:.....	37
	Seznam tabulek:.....	39
	Seznam grafů:.....	40
	Přílohy:.....	41

1 ÚVOD

Zemědělství je již od pradávna spojováno s venkovem, odlišovalo venkovský prostor od městského, hraje důležitou roli při zajišťování potravy a to také ovlivňuje celkový růst populace. Agrární sektor také v dřívějších letech poskytoval zaměstnání spoustě obyvatel. Na každé vesnici fungovalo JZD a nebo měli lidé vlastní hospodářství.

Po roce 1989 prošlo zemědělství mnoha změnami. Zemědělská produkce je soustředěna do velkých podniků. Mezi další významné změny patří přechod z plánovaného hospodářství na tržní systém, zemědělské podniky se zaměřily více na potřeby spotřebitelů, kteří se stále více zajímají o původ potravin, zvyšují se také jejich nároky na kvalitu a sortiment zboží. Velký vliv na zemědělství měl také vstup České republiky do Evropské unie v roce 2004. V dnešní době se počet lidí zaměstnaných v zemědělství stále snižuje. To je zapříčiněno zrušením živočišné výroby ve většině zemědělských podniků a také vývojem technik a technologií ve všech fázích pěstování potravin. Tyto změny se projeví ve struktuře venkova. Největší problém tvoří na venkově v dnešní době nedostatek pracovních příležitostí. Proto musí obyvatelé za prací dojíždět do větších měst a nebo se do měst kvůli práci přímo stěhují.

Současné zemědělství plní také různé mimoprodukční funkce, není to jen zdroj potravy obyvatel, ale plní i funkci rozvoje venkova, zdravotní, kulturní a rekreační funkci. Mezi environmentální aspekty patří ochrana přírody, půdy, vody, krajiny a také plní funkci protierozní. Celková úroveň zemědělství a agrárního sektoru je výsledkem dlouhodobého vývoje společnosti a ekonomiky. Poptávka se stává stěžejním faktorem pro výrobu produktů zemědělského původu. Zemědělské producenty ovlivňuje prosperita a působení dalších článků agrobiznisu, které jsou přímo či nepřímo zapojeny v procesech výroby, distribuce a prodeje zemědělských produktů.

2 CÍL PRÁCE

Cílem bakalářské práce je analyzovat současný stav zemědělství na území Bučovicka a zhodnotit jej z hlediska vývoje sociální a demografické struktury obyvatelstva.

Informace o vybraných obcích regionu, vymezených údolím řeky Litavy, budu čerpat na stránkách obce Křižanovice, Bučovice, Nesovice, Nevojice, Brankovice, Malínky a Kožušice. Data o vývoji populace a vzdělanostní struktuře obyvatel budu čerpat z převážně z Českého statistického úřadu.

3 TEORIE

3.1 Agrární sektor

Postavení zemědělství a jeho úloha je společně s celým agrárním sektorem výsledkem dlouhodobého vývoje ekonomiky a celé společnosti. Postupné vyčleňování specializovaných činností doprovázené rozvojem integračních vztahů mezi zemědělstvím a jeho bezprostředním okolím představují proces formování relativně samostatné části ekonomiky. Agrární sektor je i přes výrazné autonomní postavení integrální součástí národního hospodářství. Neexistuje a nefunguje samostatně, ale má i řadu podstatných interakcí s ostatními částmi národní i světové ekonomiky. Úroveň agrárního sektoru je ve stále zvyšující se míře funkcí celé ekonomiky a národního hospodářství (BEČVÁŘOVÁ, 2005).

Agrární sektor je tvořen následujícími odvětvími:

- a) zemědělská prvovýroba, lesnictví, vodní hospodářství
- b) potravinářský průmysl
- c) krmivářský průmysl
- d) služby pro zemědělství a potravinářský průmysl (nákup, zásobování, opravárenství, šlechtitelství a semenářství, plemenářství, služby, výzkum, poradenství atd.)
- e) dodavatelská odvětví vstupů do zemědělství a potravinářství (specializované strojírenství, chemie, energetika atd.)
- f) potravinářský obchod a veřejné stravování

Odvětví ad a) až d) společně tvoří agrárně potravinářský komplex, pokud připojíme ještě odvětví ad e) jedná se o komplex agrárně průmyslový. Společně s odvětvími obchodu a veřejného stravování hovoříme o tzv. agrobiznisu (BEČVÁŘOVÁ, 2005).

zemědělská prvovýroba	lestnictví	vodní hospodářství
potravinařský průmysl		
krmivářský průmysl		
služby pro zemědělství a potravinářský průmysl		
AGRÁRNĚ POTRAVINÁŘSKÝ KOMPLEX		
dodavatelská odvětví vstupů do zemědělství a potravinářství		
AGRÁRNĚ PRŮMYSLOVÝ KOMPLEX		
potravinařský obchod a veřejné stravování		
AGROBYZNYS		

Obr. č. 1: Schéma agrárního sektoru (BEČVÁŘOVÁ, 2005).

3.1.1 Agrobiznys

V padesátých letech dvacátého století vypracovali základy teorie agrobiznysu američtí ekonomové John. H. Davis a Ray A. Goldberg in Majerová 2002. Společná práce obou autorů *A Concept of Agribusiness* z roku 1957 se stala základem nového přístupu k předmětu zkoumání agrární ekonomiky, systémového studia industrializační fáze rozvoje zemědělství v rámci potravinového hospodářství i východiskem pro řešení konkrétních otázek rozvoje tohoto segmentu ekonomiky.

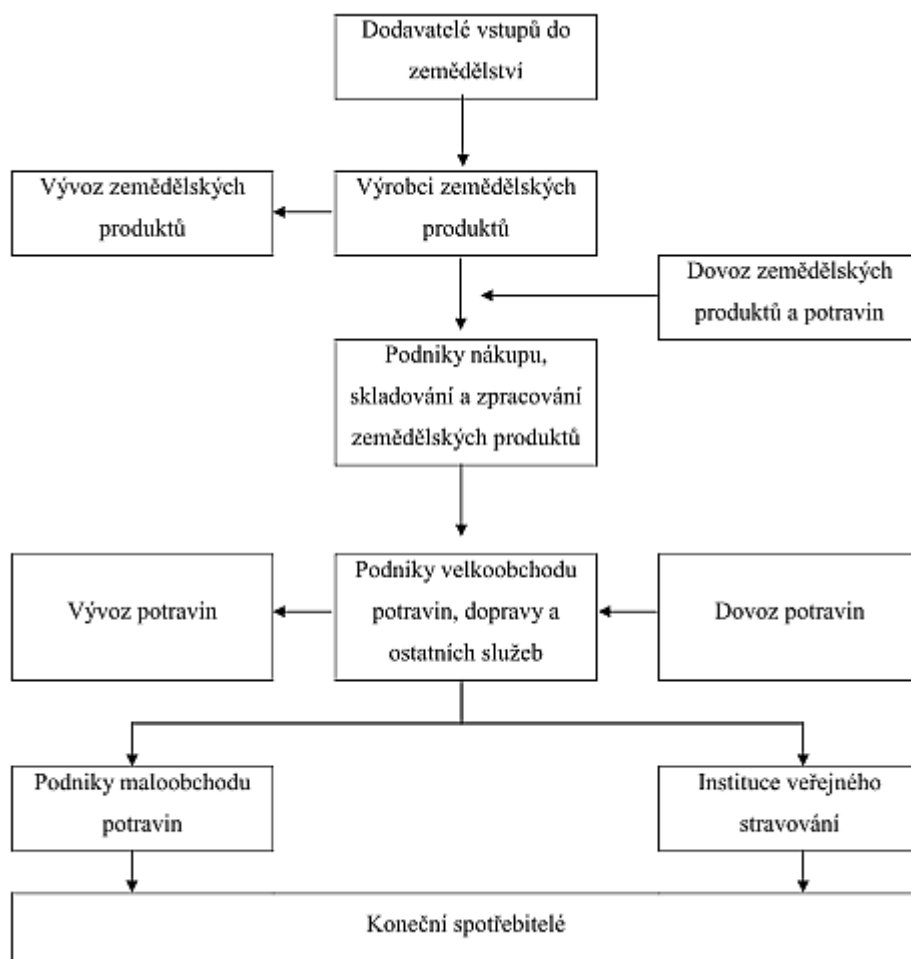
Jejich klasické pojetí definuje agrobiznys jako „...souhrn všech činností týkajících se zpracování a distribuce produktů vyrobených na farmě; to znamená výrobní činnosti na farmě; a dále skladování, zpracování, dopravu a prodej zemědělských komodit a produktů z nich vyrobených...“.

Na přelomu tisíciletí vytvořili Sonka a Hudson in Bečvářová 2005, další definici agrobiznysu, která definuje agrobiznys jako řetězec subsektorů vzájemně propojených řadou přímých i zpětných vazeb, zahrnující:

- a) výzkum, genetické a osivařské firmy a dodavatele dalšího biologického materiálu
- b) dodavatele ostatních vstupů
- c) zemědělské výrobce
- d) nákupce zemědělských produktů
- e) zpracovatele první a druhé fáze zpracování zemědělských produktů do konečných výrobků

f) (malo)obchod a instituce veřejného stravování (BEČVÁŘOVÁ, 2005).

Agrobyznys je tedy tvořen všemi průmyslovými odvětvími ekonomiky, které jsou zapojeny v procesech výroby potravin přímo či zprostředkovaně. Začlenění výrobců zemědělských produktů v rámci celého agrobyznysu lze vidět na obrázku č. 2.

Obr. č. 2: Struktura agrobyznysu (BEČVÁŘOVÁ, 2005).

Agrobyznys je tedy systém vzájemně propojených operací. Systém agrobyznysu je tvořen pěti základními subsystemy, a to vstupním, výrobním, zpracovatelským, marketingovým a subsystémem podpory.

3.1.2 Situace v ČR před rokem 1989

Před rokem 1989 charakterizovala zemědělství jeho kolektivní forma. Sociální a ekonomický vývoj probíhal odlišně mezi státním a družstevním sektorem, mezi jednotlivými podniky i skupinami podniků. Častým problémem v řízení velkovýrobních zemědělských podniků byly chyby organizačního a řídicího systému a placení nekvalitně či jen částečně vykonané práce. Postihy nepečlivých pracovníků byly velmi

nízké nebo vůbec žádné a pravomoci vedoucích pracovníků omezené. Tuto situaci zapříčinil především nezáměr kvalifikovaných pracovníků o práci v zemědělství a situace na trhu práce obecně (MAJEROVÁ, 2003).

3.1.3 Situace v ČR po roce 1989

Po roce 1989 prošlo české zemědělství zásadní transformací a restrukturalizací. Ekonomická reforma se promítla v dalším vývoji zemědělství. Jedním ze základních předpokladů formování tržního hospodářství bylo obnovení vlastnických vztahů. Obnova vlastnických vztahů k půdě se týkala téměř 100 % zemědělské půdy, obdobný problém byl řešen i ve vztahu k ostatnímu movitému a nemovitému zemědělskému majetku. Řešení probíhalo v rámci tří procesů (MAJEROVÁ, 2003).

- Restituce půdy a zemědělského majetku. Náhrady byly poskytovány především v naturální podobě, ve formě podílu na majetku, ve službách a případně i v hotovosti.
- Transformace zemědělských družstev. I přesto, že byl preferován vznik rodinných farem, nechala většina vlastníků svou půdu v družstvech, na menším rozsahu půdy začaly hospodařit obchodní společnosti a podniky fyzických osob. Části oprávněných osob byl vydán majetek pro samostatné zemědělské hospodaření. Část tohoto majetku společně s jemu odpovídajícím kapitálem však byly vlastníky převedeny mimo zemědělství. Po roce 1993 se proces transformace družstev nesl ve znamení změn podnikových forem. Tyto změny byly motivovány převážně snahou o kapitálovou stabilizaci podniků. Do roku 1998 se více než polovina družstev přeměnila v obchodní společnosti.
- Privatizace majetku ve vlastnictví státu se týkala státních statků a podniků potravinářského průmyslu. V procesu privatizace státních statků vyvstala řada problémů. Největší vznikl tím, že privatizace státních statků byla zahájena před vyřešením a vypořádáním rozsáhlých přímých i nepřímých restitučních nároků. Situace byla o to vážnější, že rozsah restitucí u státních statků představoval 60 - 80 % celkového majetku. Proces privatizace státních statků a obdobných státních podniků hospodařících na zemědělské půdě byl téměř ukončen v roce 2002 (MAJEROVÁ, 2003).

Proces obnovy vlastnických vztahů probíhal současně s procesem transformace forem podnikání. Transformační procesy se projeví ve snížení zaměstnanosti v zemědělství. První vlna odchodů zahrnovala především pracovníky v důchodovém věku. Největší pokles nastal v roce 1991 a 1992. V té době odešli ze zemědělství především pracovníci pomocných a přidružených výrobních jednotek. Po roce 1993 klesala zaměstnanost pomalejším tempem. Celé transformační období je charakterizováno výrazným úbytkem počtu pracovníků státních statků i družstev a nárůstem počtu pracovníků v obchodních společnostech.

Hlavní negativní dopad měly odchody kvalifikovaných podnikatelsky schopných a mladých zemědělských odborníků mimo odvětví. Zemědělství dlouhodobě vykazuje nepříznivý stav věkové struktury a tento trend nadále pokračuje. Nejpočetnější věkovou kategorií v zemědělství v roce 2002 byla věková kategorie 45 – 59 let. Pracovníci důchodového věku (nad 60 let) představovali z celkového počtu zemědělců téměř 4 %. Nepříznivá věková struktura je zejména u žen. Vzhledem k zvyšujícímu se průměrnému věku pracovníků v zemědělství se zvyrazňuje generační problém, kdy nezáměr mladých lidí o práci v zemědělství prohlubuje sociální a ekonomické problémy odvětví. Vzdelanostní úroveň zemědělců je ve srovnání se vzdelanostní úrovní pracovníků národního hospodářství nižší. Silnější postavení mají ve kvalifikační struktuře zemědělců pracovníci vyučení (včetně pracovníků s odborným vzděláním bez maturity). Mezi zemědělci jsou podstatně nižší podíly pracovníků s úplným středním odborným a vysokoškolským vzděláním a naopak výrazně vyšší podíly pracovníků se základním vzděláním a vyučením (ibid.).

Míra nezaměstnanosti mužů v zemědělství byla po roce 1989 nižší než míra nezaměstnanosti žen. Ženy uvolněné ze zemědělství měly na trhu práce nižší šance na nové uplatnění. Nesoulad nabídky a poptávky je podmíněn tím, že agrární trh práce nevytváří prakticky žádné nové pracovní příležitosti. Nízká cena práce v zemědělství a specifické charakteristiky zemědělské pracovní síly, a to nepříznivá věková struktura, nízká prostorová mobilita, vázanost na vlastní bydlení, nižší úroveň vzdělání, specifické podmínky zemědělské práce a charakter vlastnických a uživatelských vztahů k půdě nepříznivě ovlivňují sociální postavení zemědělců a zároveň snižují jejich šance na uplatnění na venkovském trhu práce. Zemědělské podniky mají často vedle své hlavní zemědělské činnosti i vedlejší činnosti, která jsou důležitým zdrojem dodatečných příjmů a obvykle jsou rentabilnější než jejich zemědělská prvovýroba. Vedlejší činnosti

bývají významné především pro hospodaření v oblastech se zhoršenými přírodními podmínkami. Jedná se například o agroturistiku a pěstování plodin pro energetické účely.

Existuje několik typů zemědělství. V ČR se vyskytují nejčastěji dva typy zemědělství, a to ekologické a konvenční zemědělství. V současné době je **konvenční zemědělství** nejvíce rozšířeným způsobem hospodaření s půdou. Tento způsob obhospodařování půdy používá různě vysokou míru prostředků zvyšujících výnos rostlin (pesticidy, průmyslová lehce rozpustná hnojiva, růstové regulátory a další) nebo ovlivňujících užitek zvířat (medikamenty, krmné přísady, hormonální a enzymatické přípravky). Speciální technologie pěstování i chovu zvířat často preferují technické a ekonomické požadavky na úkor přirozených potřeb živých organismů. Podobně se i při skladování a zpracování používá řada umělých látek a postupů. Při tomto prioritním zaměření na kvantitu se do značné míry zanedbávají ekologické požadavky (MOUDRÝ, 1997).

Opakem konvenčního zemědělství je zemědělství ekologické neboli organické či biozemědělství. Jedná se o moderní formu obhospodařování půdy bez používání chemických vstupů s nepříznivými dopady na životní prostředí, zdraví lidí a zdraví hospodářských zvířat. Kromě produkce vysoce kvalitních biopotravin přispívá také k lepším životním podmínkám chovaných zvířat, k ochraně životního prostředí a ke zvýšení biodiverzity prostředí (SEDLÁČKOVÁ, 2014).

Dle údajů Ministerstva zemědělství v roce 2013 vzrostl počet ekologických zemědělců i jimi obhospodařovaná plocha. K 31.12.2013 hospodařilo ekologicky 3 926 zemědělců, a to na celkové výměře 493 896 ha, což představuje podíl 11,7 % z celkové výměry zemědělské půdy. Z pohledu užití půdy dominují v ekologickém zemědělství trvalé travní porosty s výměrou v roce 2013 přes 410 tisíc ha. Od roku 2004 vzrostla plocha orné půdy v ekologickém zemědělství téměř trojnásobně. Do roku 2011 vykazovala orná půda stabilní růst a až 12 % podíl na celkové struktuře půdního fondu v ekologickém zemědělství. Za negativní lze označit snižování výměry orné půdy od roku 2012. Meziročně výměra orné půdy v ekologickém zemědělství poklesla o 4 %. Plocha trvalých kultur (sady, vinice, chmelnice) vzrostla od roku 2004 z 1 100 ha na 7 800 ha (Mze).

3.2 Sociálně-ekonomická struktura zemědělství

Strukturu zemědělských výrobců zastupují různé sociálně ekonomické typy podniků. Obecně je lze rozdělit do tří základních skupin:

- podniky orientované na zisk, s vysokým podílem tržní produkce v celkové produkci, používající zpravidla námezdní práci,
- rodinná hospodářství, kdy je větší část produkce vyráběna pro trh a část má samozásobitelský charakter: tyto podniky nejsou jednoznačně orientovány na zisk, ale v jejich chování jsou i prvky spotřební motivace – obživy rodiny,
- naturální hospodářství fyzických osob, kdy je převážná část produkce použita ke spotřebě rodiny, minimální část pro trh, hlavním zdrojem příjmu je práce v nezemědělských činnostech. Svým charakterem se jedná o doplňková hospodářství, jejich produkce ovlivňuje částečně nabídku některých komodit (např. ovoce, vejce, zelenina) (SEDLÁČKOVÁ, 2014).

3.2.1 Malé a střední podniky

Malé a střední podniky jsou charakterizovány počtem zaměstnanců, nepřesahujících 250 osob. Tyto podniky lze podrobněji členit na skupinu drobných (do 9 zaměstnaných), malých (od 10 do 49 zaměstnaných) a středních (od 50 do 249 zaměstnaných) (ČSÚ, 2012).

Tržby respektive majetek za posledně uzavřený kalendářní rok nesmí u malého podniku přesahovat 250 mil. Kč. Navíc v tomto podniku nesmí více než 25 % kapitálu nebo hlasovacích práv vlastnit jeden podnik, nebo společně několik podniků nesplňujících definici malého a středního podniku (kritérium nezávislosti). Do kategorie středních podniků patří podnik, který má jednak méně než 250 zaměstnanců a jednak splňuje alespoň jeden z dále uvedených ukazatelů (ukazatele jsou stejné, pouze hodnoty jsou odlišné): tržby nepřesahují 1 450 mil. Kč, aktiva nepřesahují 980 mil. Kč, 25 % zůstává. Malé a střední podniky vytvářejí zdravé podnikatelské prostředí, zvyšují dynamiku trhu, mají schopnost absorbovat podstatnou část pracovních sil uvolňovaných z velkých podniků, mohou napomáhat rychlejšímu rozvoji regionů a jsou stabilizujícím prvkem ekonomického systému. Pro jejich rozvoj jsou rozhodující podmínky, za kterých mohou rozvíjet hospodářskou činnost. Ekonomické prostředí do značné míry určuje a ovlivňuje poptávku po jejich službách a produktech a může tak usnadňovat

nebo naopak omezovat jejich přístup na trhy důležité pro jejich vznik a další růst (MAJEROVÁ, 2003).

3.3 Sociální struktura obyvatel venkovských obcí

Vývoj sociální struktury venkovských obcí je v posledních deseti letech nepochybně ovlivněn především procesy, které souvisejí:

- a) s transformací a modernizací českého národního hospodářství a se začleňováním české ekonomiky do evropských struktur a evropského popřípadě globálního trhu. Jde tedy především o výrazný úbytek zemědělské produkce a s ním spojené snížení počtu lidí, pracujících v zemědělství či v oborech, které jsou na zemědělskou výrobu vázány. V těchto procesech hraje významnou roli i revitalizace soukromého zemědělství jak v oblasti malovýroby, tak velkovýroby a vznik ekologického zemědělství, krajiny tvorby apod.
- b) s výstavbou satelitních obytných komplexů v blízkosti velkých měst se specifickým sociodemografickým složením obyvatel, specifickými nároky na služby a infrastrukturu.
- c) s prohlubováním územní diferenciacie (vnitřní periferie, městská centra a aglomerace, pohraniční oblasti...) (MAJEROVÁ, 2007).

3.3.1 Dostupnost pracovních míst na venkově

Lidé se vždy ve venkovských regionech potýkali s nedostatkem pracovních příležitostí. Konkrétní obec nemůže být nikdy schopna plně uspokojit veškerou poptávku po pracovních místech. Skladba nabízených míst je velmi úzká a odvíjí se od velikosti obce, její občanské vybavenosti, vzdálenosti od většího centra, dopravní dostupnosti atd. Je tedy zřejmé, že část venkovských obyvatel musí za práci vyjíždět do blízkého či vzdáleného okolí. Vavroň uvedl, že denně dojíždí do jiného okresu či kraje za prací už 660 tisíc zaměstnanců. (MAJEROVÁ, 2007).

Člověk v produktivním věku donucený z různých důvodů odejít ze svého stávajícího zaměstnání je vystaven jednak velkému stresu a dále i obavě o zabezpečení své existence. Proto se snaží velice rychle najít nové pracovní uplatnění, často i za cenu nutnosti vykonávat jinou profesi, než v jaké pracoval dříve. Mnohdy je nutné přijmout i nevýhodné pracovní podmínky (nižší plat, nevhodná pracovní doba, dojíždění, směnný provoz, atd.)

Jednou z možných alternativ, jak na venkově vyřešit problém nedostatku pracovních nabídek, je věnovat se soukromému podnikání. Pro úspěšný start a provozování podnikatelské činnosti je ovšem všeobecně nezbytné, kromě vstupního finančního kapitálu, zvolit vhodný podnikatelský záměr. Každý, kdo se pro soukromé podnikání rozhodne, by měl při jeho vytváření vycházet z důkladné analýzy vnitřních (finanční prostředky, práce se zaměstnanci, nebo samostatně, kvalifikační předpoklady pro vykonávání vybrané činnosti, atd.), ale také i vnějších podmínek (podnikatelské možnosti dané lokality, odbytové příležitosti, konkurence, atd.) (MAJEROVÁ, 2007).

3.3.2 Humánní a sociální kapitál

Jedním z nejdůležitějších zdrojů rozvoje venkova je sociální a humánní kapitál. Humánní kapitál lze chápat jako soubor znalostí, fyzických, intelektuálních a komunikačních schopností, praktických dovedností a motivací získaných zejména v procesu vzdělání, použitelných pro vytváření nových hodnot nebo uspokojování potřeb. Vzdělání a znalosti jsou považovány za klíčové vývojové faktory venkovských oblastí. Mezi další faktory endogenního rozvoje potenciálu z hlediska individuálního, regionálního a společenského patří kvalifikace (HUSÁK, 2012).

Sociální kapitál je charakterizován jako vztahy mezi lidmi. Zaměřuje se na společné normy, hodnoty, důvěru, postoje a názory. Úzce souvisí s konceptem lidského kapitálu, tvorbou znalostí, procesem učení a budováním a udržováním sociálních sítí a také důvěrou. Může usnadnit koordinaci a spolupráci v zájmu vzájemného prospěchu. Sociální kapitál se často dělí na individuální a kolektivní. Zatímco individuální sociální kapitál vyjadřuje potenciál jedince zapojit se do sítí (kolektivního sociálního kapitálu), resp. subjektivní podobu vazeb mezi jedinci, jejich kvalitu, reciprocitu, důvěryhodnost či výsledky, kolektivní sociální kapitál vyjadřuje objektivní vytváření sítí jednotlivci, tj. jak jsou jednotlivci v daném prostředí navzájem spojeni. Objem sociálního kapitálu v České republice je oproti Německu mírně pod průměrem (JANČÁK, 2010).

3.3.3 Venkov

Pojem venkov se používá v historii, kultuře, mediích, i v každodenním životě. Jednoznačná definice tohoto výrazu však neexistuje. Obecně je venkov vymežován jako řídko osídlený prostor, kde má důležitou funkci zemědělství. To zajišťovalo hlavní zdroje obživy již od chvíle, kdy se lidé trvale usídlili. Z demografického hlediska lze venkov vymežit nízkým počtem a hustotou obyvatel, z hlediska urbanistického

specifickým typem zástavby a z hlediska sociologa například jiným způsobem života. Prvním typem osídlení byly osady, z kterých se postupem času vyvinuly vesnice. Později, s rozvojem obchodu a dopravy, nastalo období rozvoje měst. Venkov je tedy prostor obydlený mimo lokality města, orientovaný tradičně na zemědělství, s menší hustotou obyvatel, jiným způsobem života a také s jinou sociální strukturou oproti městům (MAJEROVÁ, 2008).

V současnosti je venkov více spojován i s pojmy jako krajina či příroda a jeho hlavní funkcí se někdy stává také rekreace a turistika (MAJEROVÁ, 2007). Vnímání venkova v různých souvislostech a z různých úhlů pohledu popisují Kučera a Kuldová in Majerová 2007, ve svém příspěvku z roku 2006:

1. venkov je neměstský prostor – tedy prostor mimo města, obvyklými kritérii pro toto členění je počet obyvatel či hustota zalidnění nebo další demografické a ekonomické ukazatele.
2. venkov jako krajina – otevřený prostor je alternativou k uzavřenému a stísněnému prostředí měst.
3. venkov jako prostor pro zemědělství – subjektivní dojem obyvatel měst. Na venkově však zemědělství není nejdůležitější ekonomickou aktivitou. Má krajinotvornou funkci, ale není jediným činitelem. Často mylně zaměňované pojmy (venkov = zemědělství).
4. venkov jako životní styl – časté je tvrzení, že životní styl obyvatel venkova je odlišný od obyvatel měst, na venkově je patrný vliv uzavřených lokálních komunit, osobní vztahy jsou úzce omezené; v současné době se ale vytrácí identita, vědomí života na venkově.
5. venkov jako prostor rekreace a odpočinku – tato funkce připadla venkovu až v průběhu 20. století s rozvojem turistiky a „druhého bydlení“ - chataření a chalupaření. Z pohledu rozvoje venkova je to však funkce nejednoznačná – má jak pozitivní, tak i negativní důsledky (KUČERA, 2006).

3.3.4 Regionální rozvoj

Charakterizuje komplex procesů probíhajících uvnitř regionů či mikroregionů, které se týkají pozitivních ekonomických, sociálních, enviromentálních proměn regionu a konkurenceschopnosti uvnitř regionu. Jedná se o schopnost regionu co nejlépe využít

své vnitřní zdroje tak, aby dokázal prosperovat v regionální, národní, případně i globální konkurenci a byl schopen se přizpůsobit změnám na těchto trzích.

V České republice se v současnosti zvyšuje zájem o problematiku regionálního rozvoje. Tuto skutečnost ovlivňují regionální rozdíly mezi výší průměrných mezd či mírou nezaměstnanosti a také vstup do Evropské unie. Pro rozvoj obcí a krajů má významnou roli také územní plánování (WOKOUN, 2007).

3.3.5 Region

Region je jeden ze základních pojmů v oblasti regionální politiky. Je možné ho chápat jako území vymezené na základě společných znaků, rysů či kritérií. Jedním z možných typů regionu jsou regiony administrativní. Tímto slovem se také překládá český termín kraj. Za region se často označují i ta území, která nemají žádnou formu vlastní samosprávy a mají jen statistický význam.

Každý region má svoji specifickou identitu, která je tvořena určitými rysy, mezi které patří podnebí, etnický původ, jazyk, historický kontext a krajinný ráz. Rysy mohou být pro některé regiony společné, proto je velmi složité od sebe jednotlivé regiony oddělit. Hranice lze dělit podle historických, správních nebo přírodních aspektů. Přírodní hranice tvoří fyzické bariéry, hory, řeky, jezera,...

Historické hranice byly formovány v průběhu vývoje lidstva vznikem knížectví, vévodství, měst,...

Správní hranice mohou být ovlivněny přírodními či historickými hranicemi. Často ale vznikají zcela nahodile. Ovlivněny jsou i populačními trendy, politickou situací aj (MALÁ, 2013).

3.3.6 Mikroregion

Mikroregiony jsou území se společnými funkčními svazky na nižší hierarchické úrovni než jsou regiony. Dobrovolná sdružení obcí jsou pak specifickým případem mikroregionů, v případě, že splňují definici regionů. Formou pro sdružování obcí s jinými právními či fyzickými osobami mohou být zájmová sdružení právnických osob, registračním místem jsou pak podle jejich sídla příslušné krajské úřady.

Některé svazky či sdružení jsou účelově specializované, zaměřené například pouze na zásobování vodou, plynofikaci obce, odvádění a čištění odpadních vod či provozování skládky tuhého komunálního odpadu. Většina sdružení má však předmět

činnosti rámcově širší, například společné úkoly v oblasti školství, zdravotnictví, kultury, sociální péče, cestovního ruchu, ochrany životního prostředí, zajištění dopravní obslužnosti území, úkoly v oblasti ochrany ovzduší a další.

V minulosti vznikaly zejména mikroregiony zaměřené monotematicky, které často pro splnění účelu, pro který byl mikroregion vytvořen, nepokračovaly v další spolupráci. Některé mikroregiony na základech spolupráce založené na jednorázovém úkolu postavily další spolupráci a svůj komplexní rozvoj. Vznik či zánik mikroregionů je poměrně značný (MAJEROVÁ, 2007).

3.3.7 Obec

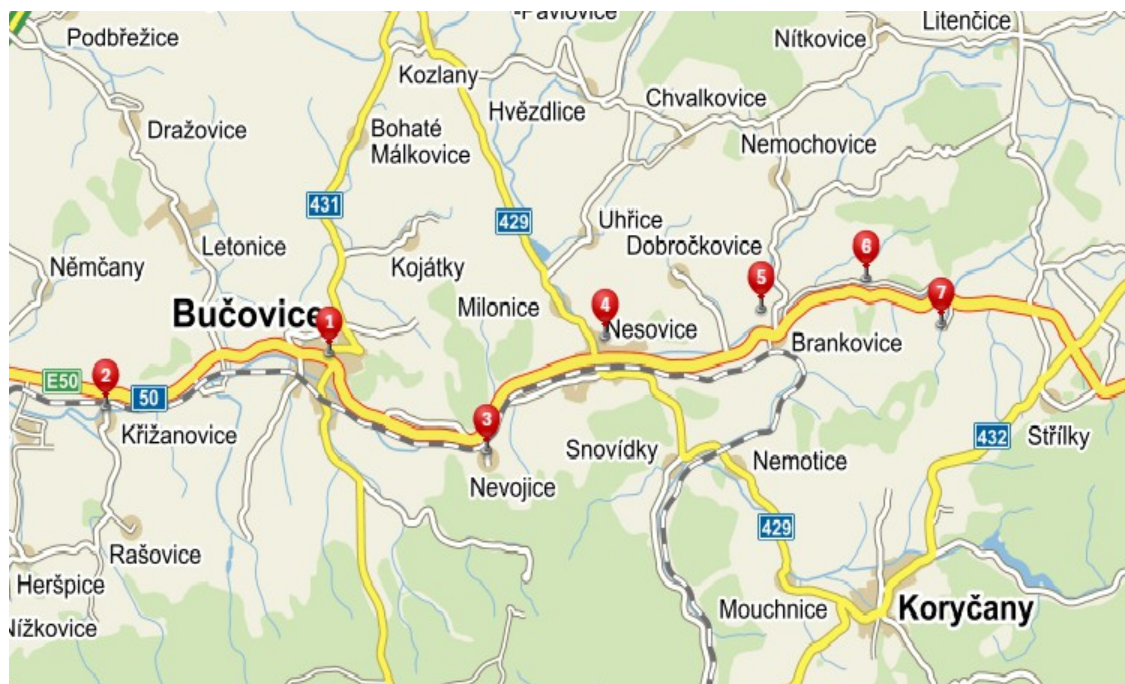
Obec je zákonem charakterizována jako základní územní samosprávné společenství občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Jedná se o veřejnoprávní korporaci s vlastním majetkem. Vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů.

Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem (ZÁKON Č. 128/2000).

4 MATERIÁL A METODIKA

4.1 Bučovicko

Za Bučovicko považujeme obce okresu Vyškov vymezené údolím řeky Litavy. Tato oblast zahrnuje obce: Kožušice, Malínky, Brankovice, Nesovice, Nevojice, Bučovice a Křižanovice.

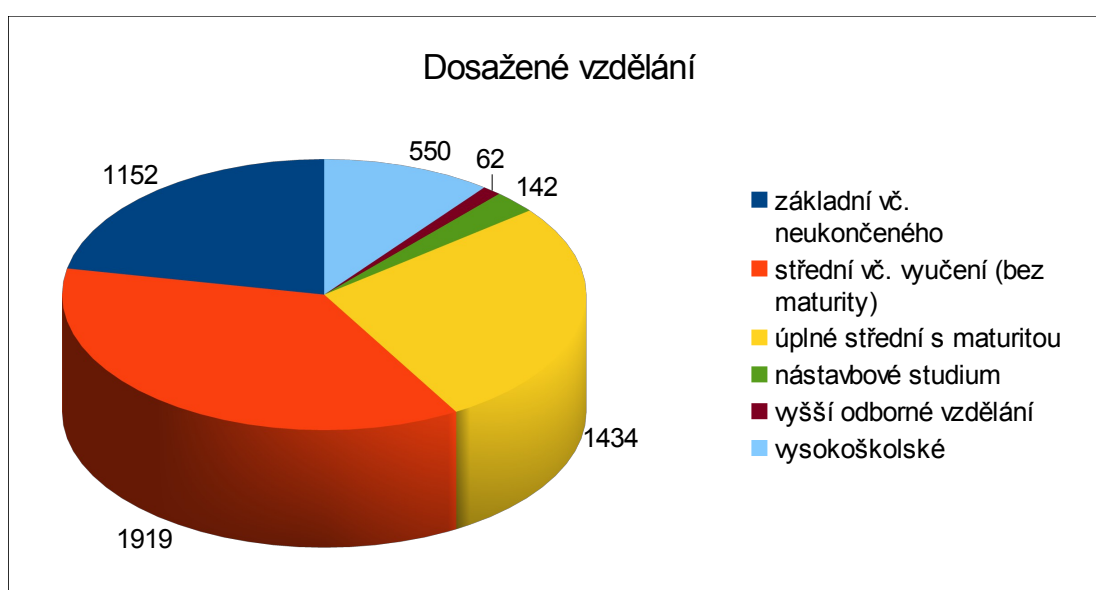
Obr. č. 3: Obce mikroregionu Bučovicko (zdroj: www.mapy.cz)

4.1.1 Obec Bučovice

Město leží v Jihomoravském kraji přibližně 40 km východně od Brna v údolí říčky Litavy a v současné době má včetně místních částí Černčín, Kloboučky, Marefy a Vícemilice asi 6 500 obyvatel. První písemné zmínky o Bučovicích jako o městečku pocházejí z roku 1322. Od 19. a 20. století převažuje dřevozpracující průmysl, hlavně v oblasti nábytkářství (www.vyletnik.cz). Město je hospodářským a vzdělávacím střediskem oblasti. Je sídlem pověřeného městského úřadu, který spravuje 19 okolních obcí. Je zde poliklinika a dům s pečovatelskou službou. Jsou zde dvě základní a dvě střední školy - gymnázium a obchodní akademie. V roce 2004 byl otevřen nový plavecký bazén na Školní ulici a sportovní areál v Hájku, jehož součástí jsou tenisové kurty a fotbalové hřiště. V roce 2007 byl areál rozšířen o letní vyhřívané koupaliště.

V Bučovicích je rozvinuta i podnikatelská sféra a průmyslová výroba. Mezi nejvýznamnější podniky patří: BAJER a spol, s. r. o. - výrobce masných výrobků, DINA - HITEX, s.r.o. - výroba jednorázových zdravotnických pomůcek, Bučovice Tools, a. s. - výroba závitorezného nářadí, PEGAS NONWOVENS s. r. o. - výroba netkaných textilií, JKZ, a.s. - dodavatel nástrojových a konstrukčních ocelí (www.bučovice.cz).

Průmyslovému charakteru města odpovídá vzdělanostní struktura jeho obyvatel. Z níže uvedeného grafu č. 1 je patrné, že čtvrtina obyvatel má středoškolské vzdělání bez maturity. Následuje skupina středoškolské vzdělání s maturitou a nejméně

zastoupenou skupinou jsou obyvatelé s vyšším odborným vzděláním.

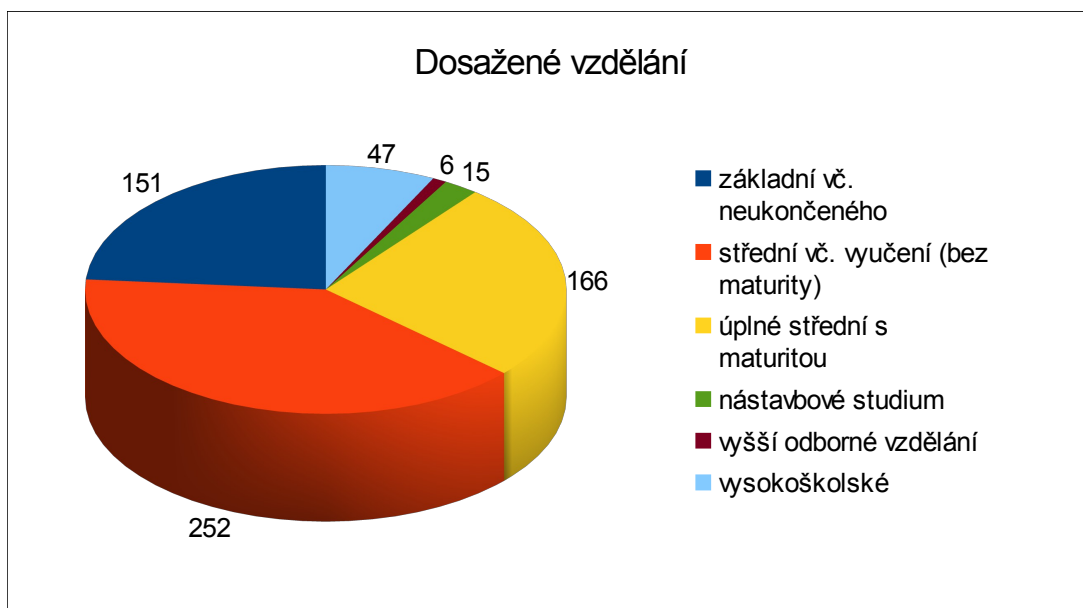
Graf č. 1: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Bučovice v roce 2011 (zdroj: www.čsú.cz)

4.1.2 Obec Křižanovice

Obec leží mezi městy Slavkov u Brna a Bučovice. Protéká tudy řeka Litava a vede zde železniční trať Brno – Veselí nad Moravou. Obec má 754 obyvatel a vždy byla zaměřena na zemědělství s velkým počtem rolnických usedlostí. Po roce 1949 zde bylo založeno JZD, které za několik let zaniklo a vznikl Státní statek, který fungoval až do roku 1989 (www.křižanovice.cz). Jako v jedné z mála obcí zde funguje základní škola od 1. až do 5. ročníku. Starší žáci dojíždí do nedalekých Bučovic. V obci je také sbor dobrovolných hasičů, který funguje již 111 let (www.křižanovice.cz).

Na níže uvedeném grafu č. 2 lze vidět, že většina obyvatel má středoškolské vzdělání bez maturity. Následuje skupina středoškolské vzdělání s maturitou a nejméně

zastoupenou skupinou jsou obyvatelé s vyšším odborným vzděláním a nástavbovým studiem.

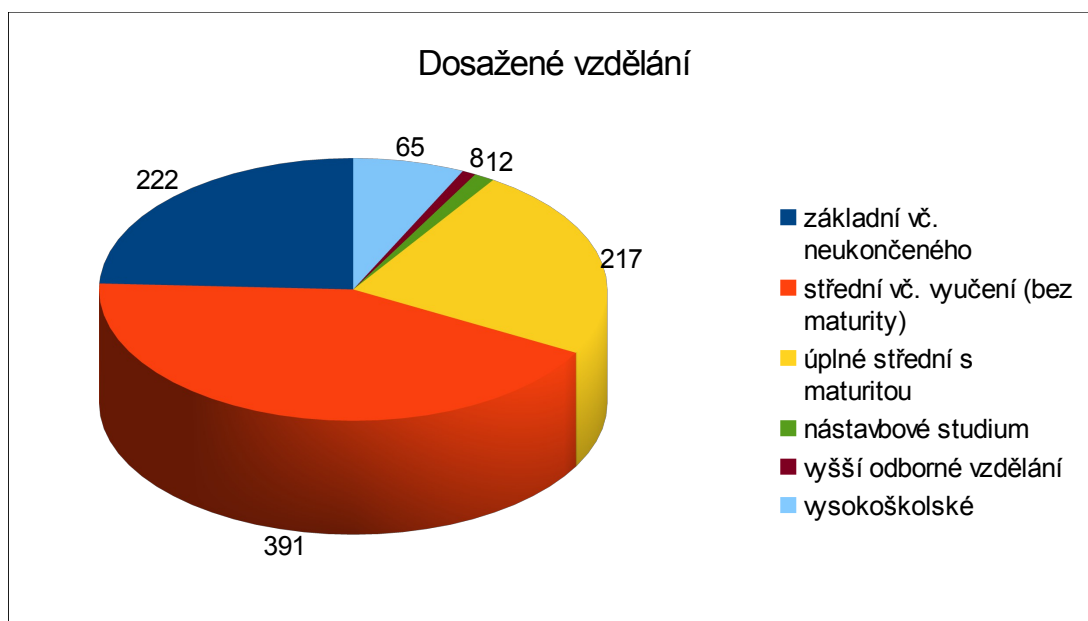

Graf č. 2: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Křižanovice v roce 2011 (zdroj: www.čsú.cz)

4.1.3 Obec Nesovice

Jedná se o velkou zemědělskou obec, vzdálenou 7 km východně od Bučovic, rozléhající se při ústí Hvězdličky do Litavy a při státní silnici z Brna do Uherského Hradiště. Obec má 1 111 obyvatel, přináleží k ní osada Nové Zámky a od roku 1942 i sousední obec Letošov. V obci působí Agronet Nesovice, družstvo, které zaměstnává místní občany v živočišné i rostlinné výrobě. Kromě družstva hospodaří na orné půdě jeden soukromý zemědělec.

Za dominantu Nesovic lze považovat zámek z roku 1561. Zajímavostí je, že zámek, který měl být mohutným čtyřkřídłym objektem, nebyl nikdy dokončen. Zámek byl několikrát zpustošen a poničen. Nyní je však v soukromých rukou a nepřístupný veřejnosti (www.nesovice.cz). Ve vzdělanostní struktuře obce převládají dle grafu č. 3 osoby se středoškolským vzděláním bez maturity.

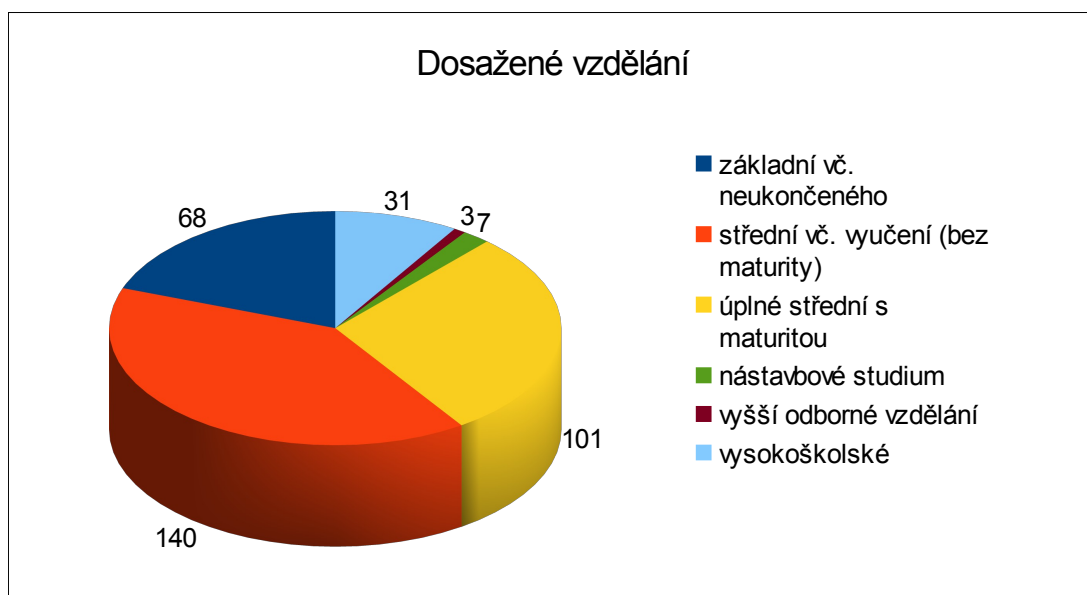

Graf č. 3: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Nesovice v roce 2011 (zdroj: www.čsú.cz)

4.1.4 Obec Nevojice

Obec, s počtem 409 obyvatel, leží 20 km jižně od města Vyškov, 35 km východně od krajského města Brna a 4 km východně od města Bučovice. První písemná zmínka o Nevojicích je z roku 1353. Až do skončení třicetileté války byla obec uzavřenou osadou. Mimo tuto osadu stál pouze mlýn na řece Litavě, později pod hrází mlýnského rybníka. Zanikl po požáru v roce 1891. V obci sídlí mateřská škola a římskokatolická farnost. Do farnosti patří i sousední osada Letošov, dnes součást obce Nesovice (www.nevojice.cz). V obci převládá počet obyvatel se středoškolským vzděláním bez maturity. Značná část obyvatel má úplné střední vzdělání s maturitou.

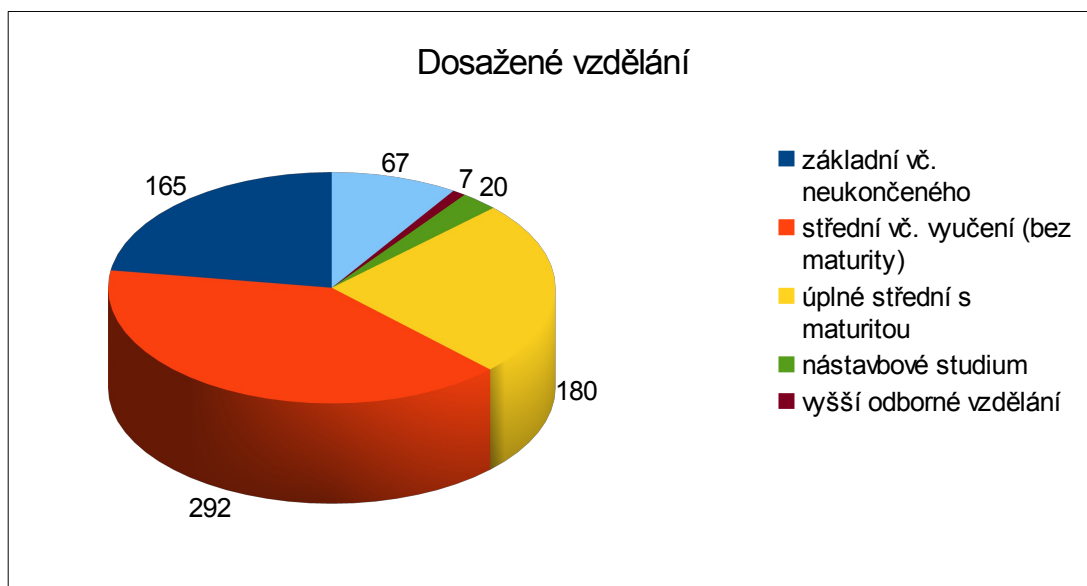

Graf č. 4: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Nevojice v roce 2011 (zdroj: www.čsú.cz)

4.1.5 Městys Brankovice

Brankovice leží v okrese Vyškov v Jihomoravském kraji, 17 km jihovýchodně od Vyškova na řece Litava. V roce 2014 zde žilo necelých 900 obyvatel.

V Brankovicích se nachází nově vybudovaný sportovní areál, bazén a základní škola, která byla v roce 2010 zrekonstruována. V roce 2004 proběhl v Brankovicích záchranný archeologický výzkum. Na staveništi průmyslové zóny a rozšíření hlavní silnice byly při provádění stavebních prací odhaleny pozůstatky pravěkého osídlení, které byly dokumentovány pracovníky Ústavu archeologické památkové péče Brno. Další výzkum proběhl také v roce 2007 (www.brankovice.eu).

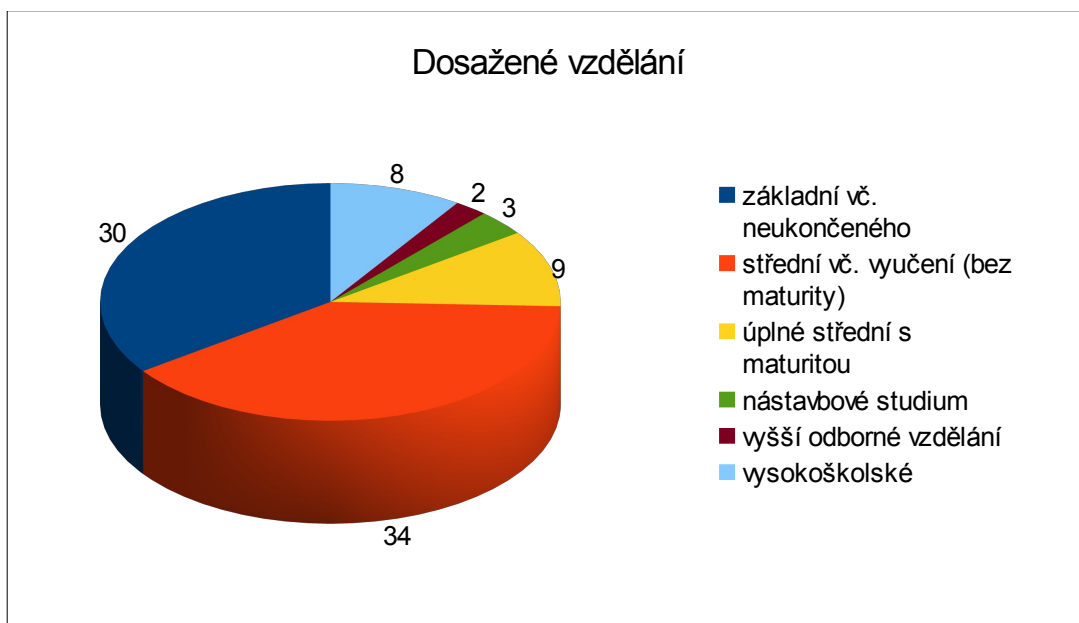

Graf č. 5: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Brankovice v roce 2011 (zdroj: www.čsú.cz)

4.1.6 Obec Kožušice

Název obce Kožušice pochází od slova Kožušik nebo Kožušek. Leží 13 km od Bučovic a má 114 obyvatel. Rok 1973 znamenal pro Kožušice konec samostatného JZD, které se stalo součástí sloučeného JZD Brankovice, ve kterém byly začleněny další obce jako Malinky a Dobročkovice. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1333. V obci najdeme malou kapličku svatého Floriána. Kaplička byla postavena a zasvěcena patronu hasičů - po tragickém požáru, kdy vyhořelo 29 domů. V roce 1990 byl obci navrácen les Kraví hora (www.kožušice.cz).

Dle níže uvedeného grafu č. 6 žije v obci téměř stejný počet občanů se středoškolským vzděláním bez maturity jako občanů se základním vzděláním. Z tabulky č. 12 uvedené v přílohách je patrné, že nejvíce obyvatel obce pracuje v primárním sektoru a průmyslu.

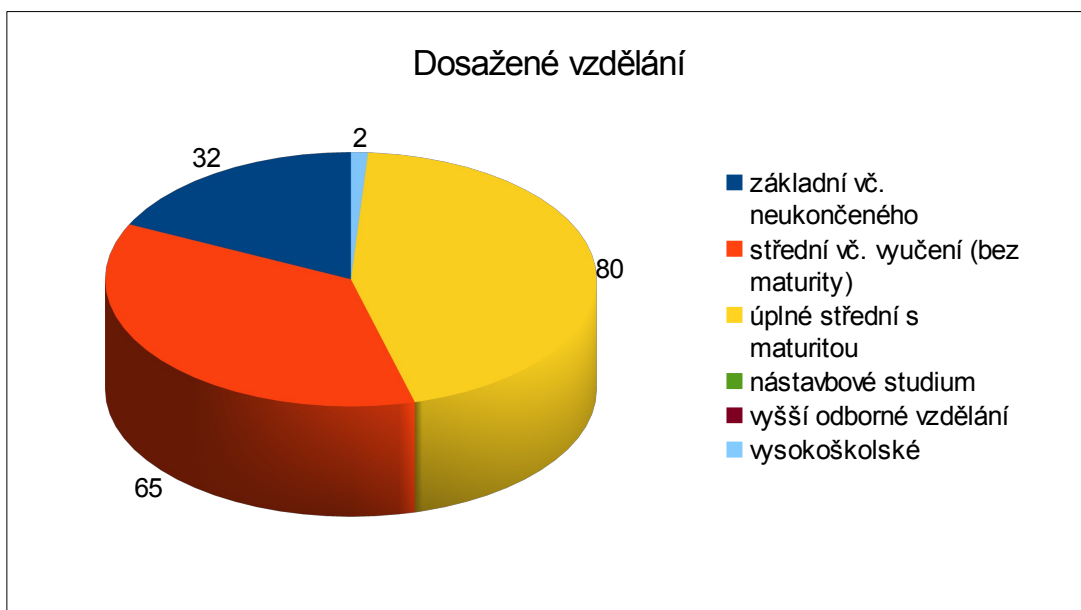

Graf č. 6: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Kožušice v roce 2011 (zdroj: www.čsú.cz)

4.1.7 Obec Malínky

První písemná zmínka o obci je z roku 1408. Malínky jsou velmi malou obcí s průměrným počtem 150 obyvatel a najdeme ji v prostoru mezi Orlovickou vrchovinou a vrcholky Chřibů, severním směrem od Koryčan a východním směrem od Bučovic. Obec se rozkládá převážně na levém břehu říčky Litavy. Od jižního okraje obce se rozprostírá les a na jeho okraji je chráněné území přírodní památky Kuče. Přírodní památku tvoří zbytky pastvin a remízků s výskytem ohrožených a chráněných druhů rostlin. Na území obce se nacházejí historicky hodnotné stavby. V severní části obce na kopci stojí kaplička Nejsvětější Trojice z poloviny 19. století (www.malinky.cz).

Dostupnost služeb a obchodu je z obce do okolí dobrá. Především se jedná o přirozenou spádovost do měst Bučovice (13 km), Slavkov u Brna (20 km) a Brna (45 km). Docela dobře jsou dostupná i další místa jako jsou města Vyškov (25 km), Kroměříž (25 km), Uherské Hradiště (25 km), Kyjov (24 km), nebo Koryčany (12 km). V obci není školka ani škola. Děti dojíždějí do Základní a mateřské školy v Brankovicích (2 km). Pracovní příležitosti v obci jsou malé. I tak mají ale někteří občané možnost zaměstnání v malé firmě na výrobu dřevěných hraček (M.I.K) a zemědělské společnosti (AGROLA s.r.o.) (www.malinky.cz). Ve většině případů jde o dojíždění za zaměstnáním do přilehlých, ale i vzdálených obcí a měst. V obci žije nejvíce obyvatel se středoškolským vzděláním s maturitou.

Graf č. 7: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Malínky v roce 2011 (zdroj: www.čsú.cz)

4.2 Přírodní podmínky v mikroregionu

V Jihomoravském kraji je značný podíl zemědělské půdy. Z velké části se jedná o orné půdy, které mají zásadní význam pro hospodářskou orientaci velké části venkovského prostoru kraje. Pro zemědělskou výrobu jsou zde velmi výhodné pedologické i klimatické podmínky. Naopak nejmenší zastoupení mají v kraji trvalé travní porosty a vodní plochy.

Zemědělská půda má v kraji vysoký stupeň zornění. Celková výměra orné půdy činí 357 009 ha. Více než 90% zornění mají obvody obcí s rozšířenou působností, mezi které patří Bučovice, Slavkov u Brna, Vyškov, Znojmo... Zemědělská výroba je v celém kraji zaměřena především na pěstování obilovin, řepky olejky, cukrovky, brambor a luštěnin. Celkem významná je v kraji také živočišná výroba (především chov prasat). Trvalé travní porosty zabírají svojí rozlohou 29 837 ha. V okrese Vyškov dochází v posledních letech k nárůstu zastoupení trvalých travních porostů. Speciální zemědělské kultury, které zahrnují ovocné sady, zahrady, vinice a chmelnice mají celkovou rozlohu 42 705 ha (www.úkszuz.cz).

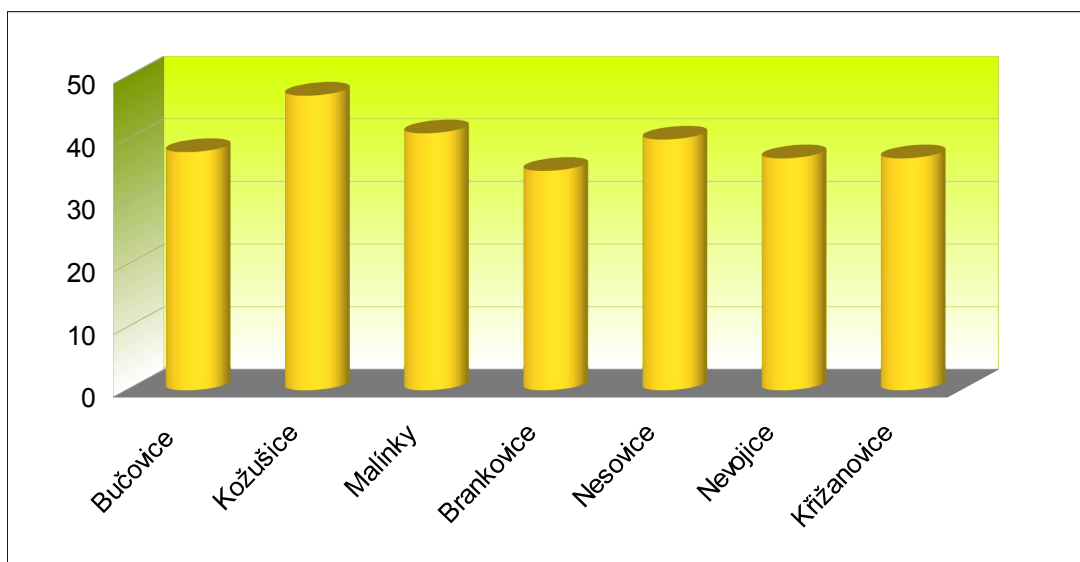
V mikroregionu Bučovicko převládá zemědělská půda s 63,5 % z celkové výměry. Druhou nejvíce zastoupenou plochou jsou lesy, které se svou výměrou 1792,5 ha zaujímají 21,5 % celkové plochy. Nejmenší plochu zaujímají ovocné sady, vodní plochy a trvalé travní porosty.

Druh pozemku	Výměra celkem (ha)
Zahrady	201,84
Ovocné sady	50,74
Trvalé travní porosty	111,04
Zemědělská půda	5285,64
Lesní půda	1792,44
Vodní plochy	59,54
Zastavené plochy	158,54
Ostatní plochy	665,30
Celkem	13242,82

Tab. č. 15: Zastoupení jednotlivých druhů pozemků

4.3 Demografická struktura obyvatel

Z níže uvedené tabulky č. 16 a grafu č. 8 je možné zjistit, že průměrný věk obyvatel v mikroregionu se pohybuje kolem čtyřiceti let. Nejnižšího průměrného věku dosahují obyvatelé obce Brankovice, zatímco nejvyššího průměrného věku dosahují obyvatelé Kožušic. Z tabulky č. 17 (uvedené v přílohách) vyplývá, že v mikroregionu je větší zastoupení žen než mužů.

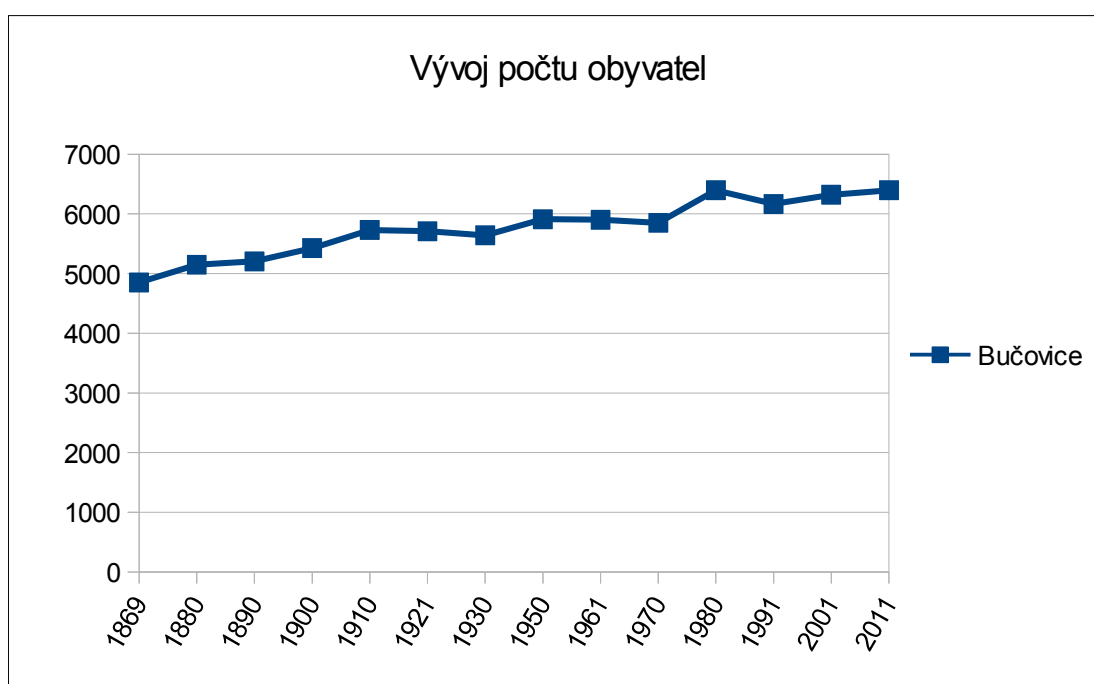

Graf č. 8: Průměrný věk v jednotlivých obcích

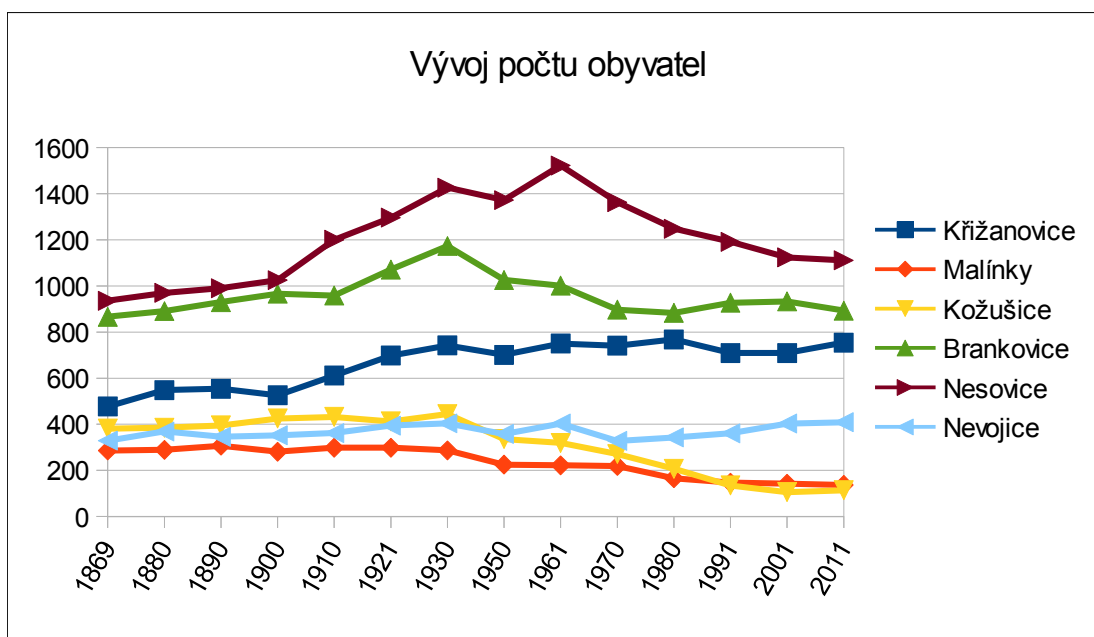
4.3.1 Vývoj počtu obyvatel

Podle údajů Sčítání lidu, domů a bytů 2011 je počet obyvatel v mikroregionu Bučovicko k 31.12.2011 celkem 9 814 (www.čsú.cz). V níže uvedeném grafu č. 9 a 10

je zobrazen vývoj počtu obyvatel jednotlivých obcí mikroregionu. Tabulky s jednotlivými roky pro jednotlivé obce jsou uvedeny v přílohách. Nejvyššího počtu obyvatel dosahuje jednoznačně město Bučovice. Na druhém místě, co se osídlení týče, se řadí obec Nesovice, která má oproti Bučovicím asi šestinu obyvatel. V ostatních obcích se počet obyvatel pohybuje pod hranicí jednoho tisíce. Nejméně osídleny jsou obce Malínky a Kozušice. Největších výkyvy v počtech obyvatel měli od roku 1990 obce Nesovice, Brankovice a Křižanovice, kde se počty obyvatel během několika desítek let i zdvojnásobily. Naopak stále klesající tendenci mají počty obyvatel v Kozušicích a Malínkách.

Graf č. 9: Vývoj počtu obyvatel pro město Bučovice (zdroj: www.csu.cz)

Graf č. 10: Vývoj počtu obyvatel obcí mikroregionu Bučovicko (zdroj: www.čsú.cz)

4.4 Ekonomická struktura s důrazem na primární sektor a zaměstnanost

4.4.1 Zemědělství v mikroregionu

V minulosti pracovalo v zemědělství nejvíce obyvatel. Od poloviny 19. století došlo v odvětví zemědělství v mikroregionu k výraznému poklesu zaměstnanců. Státní statky byly postupně rušeny a zemědělství bylo nahrazeno jinými sektory hospodářství. Přesto je v mikroregionu stále silný vztah občanů k zemědělství. Největší část polí v okolí obhospodařuje akciová společnost Rostěnice, která se zabývá rostlinnou výrobou kombinovanou se živočišnou. V celém regionu se najde i několik malých zemědělských podniků, které se orientují převážně na rostlinnou výrobu.

Významným faktorem je v mikroregionu úrodnost orné půdy. Ve všech obcích je podobná půda. Jedná se o půdní typ hnědé půdy (hnědozemě). Pro dostatek humusu se řadí ke středně úrodným půdám. Využívá se převážně pro pěstování obilnin. Mezi nejpěstovanější patří pšenice a ječmen. Další plodiny, které lze v okolí obcí vidět, jsou kukuřice, cukrová řepa, ale nejvíce zastoupenou plodinou je řepka olejka. Ta se pěstuje pro výrobu rostlinného paliva – MEŘO. Velký vliv na úrodnost půdy mají také osevnické postupy, které nejsou vždy správně dodržovány (SEDLÁČKOVÁ, 2014).

Velký význam na zemědělství v mikroregionu má také počasí. V posledních letech přibýlo v letních měsících na území Jihomoravského kraje srážek. Tento fakt

ovlivňuje sklizeň i celkovou výnosnost plodin, pěstovaných na tomto území (www.chmi.cz).

Do devadesátých let dvacátého století bylo v Bučovicích i několik dřevozpracujících podniků, mezi které patřilo UP závody Bučovice, Středopily Bučovice. Další pila se nacházela v Křižanovicích. Všechny tyto podniky v devadesátých letech dvacátého století zanikly.

Co se týče průmyslu, dominovala v poválečném období ve městě Bučovice dřevařská výroba, přičemž nejvýznamnější postavení zaujímaly UP závody, koncernový podnik, v té době největší výrobce nábytku v Československu. Po roce 1989 se ve městě rozvíjí zejména strojírenství a na dřívější tradice textilnictví navazuje výroba netkaných textilií.

V Bučovicích a blízkém okolí se dále nachází výroba potravinářská a zemědělská. Město spadá do vinařské oblasti Morava, Velkopavlovické podoblasti a rozprostírá se zde několik hektarů vinic. V prostorách zámku se vždy v polovině května pořádá ochutnávka vín, druhá největší v České republice (www.wikipedie.cz). V obci Vícemilice působí v zemědělství firma EB – Klas, jedná se o malý rodinný podnik, hospodařící na ploše 470 ha orné půdy. Dříve se podnik zabýval živočišnou i rostlinnou výrobou. Od roku 2004 byla ale živočišná výroba zastavena, protože přestala být rentabilní a podnik se začal specializovat pouze na výrobu rostlinnou. V obci Marefy působí podnik PROAGRO, spol s r. o., která provádí zemědělskou výrobu a čištění zemědělských produktů (mák, kmín,...). V Kožušicích sídlí AGROLA, s. r. o., zemědělský podnik, zabývající se prodejem rostlinných produktů (www.zivefirmy.cz).

V obci Nesovice pak působí Agronet Nesovice, družstvo, které zaměstnává místní občany v živočišné i rostlinné výrobě. Podnik prodává mléko, telecí a vepřové maso, osiva a krmné i potravinářské plodiny. Dále zajišťuje úpravu polních cest a zajišťuje opatření proti vodní erozi v rámci osevních sledů. Kromě družstva hospodaří na orné půdě jeden soukromý zemědělec.

Po r. 1989 vzniklo, nebo zde sídlí několik větších firem - např. Interex, Lignor, Fest - dřevovýroba a výroba nábytku. Z podnikatelských aktivit obce lze zmínit lesní hospodaření na 39 ha lesa (www.nesovice.cz).

V obci Křižanovice bylo živobytí obyvatel zajišťováno prací v zemědělství až do roku 1989. Po zániku státního statku zůstalo v obci jen několik soukromých zemědělců,

mezi které patří paní Marie Cenková a Svatava Voňková zabývající se pěstováním obilovin (kromě rýže), luštěnin a olejnatých semen (www.křižanovice.cz).

4.4.2 Zaměstnanost a pracovní příležitosti

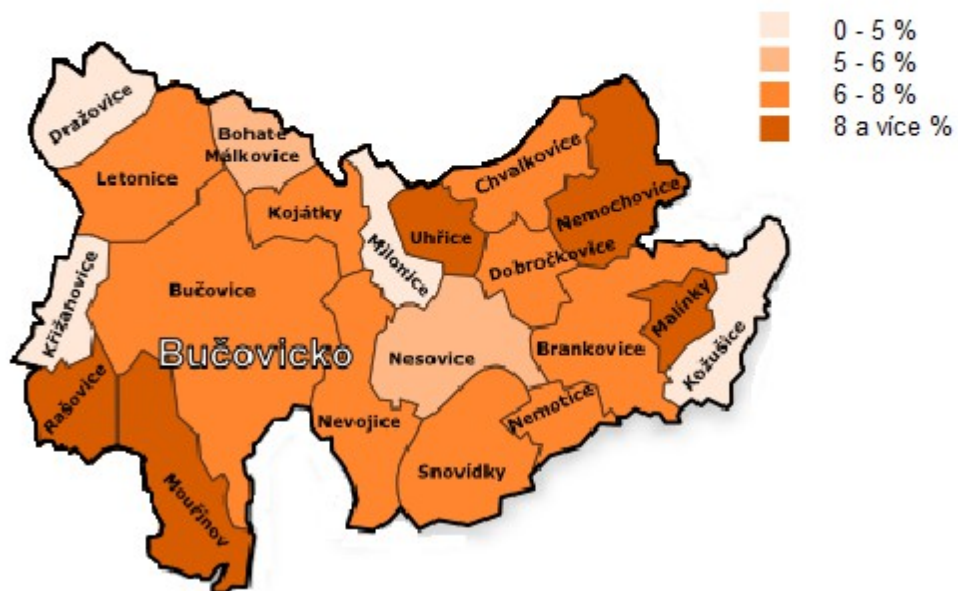
Největší koncentrace výrobních podniků je ve větších městech, kterými jsou kromě Bučovic také Slavkov u Brna, Vyškov, Kyjov případně Brno. V těchto městech je zaměstnána většina obyvatel okolních obcí. Pozitivní je však také lokalizace některých menších a středních firem přímo v obcích. Jejich výrobní specializace je poměrně pestrá (SEDLÁČKOVÁ, 2014). Největší procento tvoří průmyslová činnost. V zemědělství pracuje dle Českého statistického úřadu pouze 3,5 % obyvatel tohoto regionu (www.čsú.cz). Zemědělství má i přes toto malé procento ve struktuře regionu významnou krajínotvornou funkci.

Stěžejním faktorem při získávání práce je úroveň dosaženého vzdělání. V mikroregionu převládá obyvatelstvo se středoškolským vzděláním bez maturity (včetně vyučení). Další početnou skupinou je obyvatelstvo, které dosáhlo úplného středoškolského vzdělání s maturitou.

Z údajů Českého statistického úřadu dále vyplývá, že nejvíce obyvatel Bučovicka je uplatněno v odvětví průmyslu. Hlavní pracovní příležitosti v Bučovicích zajišťuje obyvatelům podnik Dina-Hitex, zaměřený na výrobu zdravotnického materiálu, KPB Intra, podnik zaměřený na vývoj, výrobu a prodej přístrojových transformátorů proudu a napětí pro vnitřní i venkovní použití. Dále pak nabízí pracovní příležitosti Narex Bučovice, spol. s r. o., podnik vyrábějící a prodávající závitové součástky z rychlořezných ocelí, PEGAS NONWOVENS s. r. o., výrobce netkaných textilií, JKZ, a.s., dodavatel nástrojových a konstrukčních ocelí. I přes velký počet podniků je na území Bučovicka stále vysoké procento nezaměstnaných. Z níže uvedeného obrázku je patrné, že nejvyšší procento nezaměstnaných osob má obec Malínky, naopak nejméně nezaměstnaných je v obcích Křižanovice a Kožušice.

Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu v %

únor 2015

Obr. č. 4: Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu v % (zdroj: www.mpsv.cz)

5 VÝSLEDKY A DISKUZE:

Počty obyvatel v obcích se většinou zdvojnásobily, změnila se také zaměstnanost v rámci odvětví. Dříve poskytovalo zemědělství značné množství pracovních příležitostí. Dnes je v tomto sektoru zaměstnáno pouze 3,5 % místních obyvatel. To je zapříčiněno přechodem z produktivní do postproduktivní společnosti. Jde o trend obecně platný ve všech vyspělých zemích. Občané tedy hledají zaměstnání převážně v průmyslu a stavebnictví, kde nachází lepší pracovní uplatnění. Za zaměstnáním dojíždí do blízkých i vzdálených měst autobusovou integrovanou dopravou nebo osobními automobily.

Na základě rozhovorů získaných v zemědělských podnicích mají zaměstnavatelé zájem především o pracovníky, kteří disponují znalostmi a dovednostmi v oblasti praktického výkonu jednotlivých činností zemědělské prvovýroby. K těmto činnostem patří zpracování půdy (podmítka, orba, příprava půdy), zakládání jednotlivých porostů (setí, sadba), aplikace hnojiv, chemická ochrana rostlin, sklizeň sklízecími mlátičkami, doprava sklizených komodit a jejich následná posklizňová úprava (manipulace, čištění, naskladňování a vyskladňování). Této vzdělanostní úrovni dosahuje většina obyvatel mikroregionu Bučovicko, otázkou ale zůstává, zda jsou vyučeni přímo v odvětví zemědělství.

Dříve se na polích v okolí obcí střídaly plodiny jako je kukuřice, cukrová řepa, pšenice, ječmen, hrách, žito a jetel. V důsledku zrušení živočišné výroby v družstvech, došlo ke změně pěstovaných rostlin. Nyní se na většině ploch pěstuje především obilí a řepka. Vytvořené rozsáhlé plochy zemědělské půdy, které jsou sice vhodné pro současné pěstování a obdělávání velkými stroji jsou ale naprosto bez života. Zvěř se drží v okrajových částech polí a rozorané meze, vykácené lesíky uprostřed polí, monokultury pěstované na polích, příprava půdy a sklizeň široko záběrovými stroji téměř zcela zlikvidovaly populace zajíců, koroptví a bažantů na území Bučovicka. Vyskytují se zde převážně divoká prasata a srnčí zvěř, jejichž útočištěm se stávají přilehlé lesy.

6 ZÁVĚR:

Přesto, že mikroregion Bučovicko je velmi úrodná oblast České republiky a lidé jsou zde se zemědělstvím, půdou a přírodou odedávna spojeni, nedochovaly se zde žádné tradice spojené s tímto odvětvím jako například v sousedním mikroregionu Ždánicko. V tomto regionu, dle Lenky Sedláčkové, která region v letech 2013/2014 podrobně zkoumala, dodržují obyvatelé unikátní folklorní tradice, spojené převážně s pěstováním vína a církevním životem (SEDLÁČKOVÁ, 2014). Vymizení tradic z regionu Bučovicko lze připsat prudkému informačnímu rozvoji a nástupu globalizačních trendů.

Ve své bakalářské práci jsem pracovala především se statistickými daty získanými na stránkách Českého statistického úřadu. Využívala jsem informace ze sčítání lidu, domů a bytů z let 2011, které hodnotily vývoj počtu obyvatel, jejich profesní uplatnění a vzdělanost. Ze získaných údajů jsem vytvořila tabulky a dále pak pro zpřehlednění grafy. Ke každé obci mikroregionu jsem uvedla stručnou charakteristiku. Obce se dle vývoje počtu obyvatel rozrůstají. V rámci nejvyššího dosaženého vzdělání jsou nejpočetnější skupinou občané se středoškolským vzděláním včetně vyučení, bez maturity. Tato skupina tvoří 47 % občanů. Základní vzdělání včetně neukončeného získalo 28 %, úplné střední vzdělání s maturitou 9 % a vysokoškolské 12 % obyvatel mikroregionu. Zbývá 4 % představuje nástavbové a vyšší odborné studium. Nejvíce občanů pracuje v sektoru průmyslu.

V práci jsou uvedena i data týkající se katastrální výměry. Nejvíce plochy zaujímá půda zemědělská a lesní. Jakou konkrétní plochu zaujímají individuální druhy pozemků je uvedeno v textu. Příznivé jsou zde také přírodní a klimatické podmínky, které společně s dodržováním osevních postupů podporují efektivní zemědělskou produkci.

Na základě zjištěných dat usuzuji, že zde má zemědělství stále svůj potenciál. Podporuje to i úrodná půda a příznivé teplotní podmínky, které se na tomto území nachází. Záleží ale především na lidech, v jakém oboru se rozhodnou realizovat a žácích, kteří vychází z devátých ročníků a vybírají si své budoucí povolání.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:

- BEČVÁŘOVÁ, *Podstata a ekonomické souvislosti formování agrobiznisu*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2005. ISBN 80-7157-911-4.
- BEČVÁŘOVÁ, *Zemědělství v agrobiznisu*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2005. ISBN 80-7157-891-6.
- Bučovice. Město Bučovice [online]. 1.9.2006 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.bucovice.cz/index.asp>
- ČESKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV. Resort životního prostředí [online]. 2008 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: http://www.chmi.cz/portal/dt?portal_lang=cs&menu=JSPTabContainer/P1_0_Home
- Český statistický úřad [online]. 2012 [cit. 2015-01-17]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/ckta090307.doc>
- HUSÁK. Synergy of social and human capital in rural development – Czech and German cases. Prague, 2012. Disertační. Czech University of Life Sciences Prague.
- JANČÁK A KOL. (2010): Sociální kapitál jako faktor rozvoje periferních oblastí: analýza vybraných složek sociálního kapitálu v typově odlišných periferiích Česka. *Geografie*, 115, č. 2, s. 207–222
- Jihomoravský kraj. Wikipedie [online]. 21. 1. 2015 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Jihomoravsk%C3%BD_kraj
- Kožušice. Města.obce [online]. 25.11.2009 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://mesta.obce.cz/kozusice/>
- Křižanovice. Oficiální stránky obce Křižanovice [online]. © 2010 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.krizanovice.cz/>
- MAJEROVÁ, *Český venkov 2002 - podniky a podnikání*. Vyd. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, ve vydavatelství Credit, [2003], 201 s. ISBN 80-213-1002-2.
- MAJEROVÁ, *Český venkov 2003*. Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta : Credit, 2003. ISBN 80-213-1121-5.
- MAJEROVÁ, *Český venkov 2006: sociální mobilita a kvalita života venkovské populace*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, c2007, 127 s. ISBN 80-213-1631-7.
- MAJEROVÁ, *Český venkov 2007*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2007. ISBN 978-80-213-1768-0.
- MAJEROVÁ, *Český venkov 2008*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2008. ISBN 80-213-1911-0.
- MALÁ, Kateřina. *Evaluace činností a managementů vybraných mikroregionů v okrese Hodonín*. Zlín, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati.

- Mapy.cz. Mapy.cz [online]. © 1996–2015 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.mapy.cz/zakladni?x=17.0296396&y=49.1453753&z=11&q=bu%C4%8Dovice>
- Městys Brankovice. Městys Brankovice [online]. © 2013 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://brankovice.eu/>
- MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Zaměstnanost [online]. © 2015 [cit. 2015-03-27]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/>
- Místopisy.cz. Místopisy.cz [online]. © 2009 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: http://www.mistopisy.cz/search.html?hledej_m=1
- MOUDRÝ, J. Bioprodukty. 1.vyd. Praha: Institut výchovy a vzdělávání Ministerstva zemědělství České republiky, 1997. 37 s. ISBN 80-7105-138-1
- Obec Malínky. Malínky [online]. 2015 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.malinky.cz/>
- Obec Nesovice. Obec Nesovice [online]. © 2009 - 2015 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://nesovice.cz/>
- Obec Nevojice. Obec Nevojice [online]. © 2015 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.nevojice.cz/>
- Parlament České republiky, Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení); §1; ve znění ze dne 2014-10-04, sbirkazakonu.cz
- Půdní fond ČR. Vítejte na zemi [online]. 2013 © [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: http://www.vitejtenazemi.cz/cenia/?p=pudni_fond_cr&site=puda
- SEDLÁČKOVÁ, Lenka. Sociální podmínky pro rozvoj agrobyznysu na příkladu Ždánka. Brno, 2014. Bakalářská práce. Mendelova univerzita v Brně.
- Statistická šetření ekologického zemědělství 2013. EAGRI Zemědělství [online]. 2.12.2014, výstup č. 2 [cit. 2015-01-07]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/351691/zprava_statisticka_EZ_TU_4212_2013.pdf
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020. In: Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. 2013 [cit. 2015-01-20]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf>
- Výletník.cz. Výletník.cz [online]. © Paseo 2015 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: <http://www.vyletnik.cz/mesta-a-obce/jizni-morava/brno-a-okoli/>
- WOKOUN, René. Regionální rozvoj a jeho management v České republice. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2007, 244 s. ISBN 978-80-245-1301-0.
- Živé firmy. Živé firmy [online]. © 2015 [cit. 2015-03-14]. Dostupné z: http://www.zivefirmy.cz/ceska-republika_r0

SEZNAM TABULEK:

- Tab. č. 1: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Bučovice (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 2: Zaměstnanost podle odvětví v obci Bučovice (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 3: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Křižanovice (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 4: Zaměstnanost podle odvětví v obci Křižanovice (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 5: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Nesovice (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 6: Zaměstnanost podle odvětví v obci Nesovice (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 7: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Nevojice (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 8: Zaměstnanost podle odvětví v obci Nevojice (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 9: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Brankovice (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 10: Zaměstnanost podle odvětví v obci Brankovice (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 11: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Kožušice (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 12: Zaměstnanost podle odvětví v obci Kožušice (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 13: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Malínky (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 14: Zaměstnanost podle odvětví v obci Malínky (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 15: Zastoupení jednotlivých druhů pozemků (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 16: Počet obyvatel podle pohlaví (Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 17: Vývoj počtu obyvatel od roku 1869 – 2011 pro město Bučovice
(Zdroj: www.csu.cz)
- Tab. č. 18: Vývoj počtu obyvatel od roku 1869 – 2011 pro obce mikroregionu
Bučovicko (Zdroj: www.csu.cz)

SEZNAM GRAFŮ:

Graf č. 1: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Bučovice v roce 2011 (Zdroj: www.csu.cz)

Graf č. 2: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Křižanovice v roce 2011

(Zdroj: www.csu.cz)

Graf č. 3: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Nesovice v roce 2011 (Zdroj: www.csu.cz)

Graf č. 4: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Nevojice v roce 2011 (Zdroj: www.csu.cz)

Graf č. 5: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Brankovice v roce 2011

(Zdroj: www.csu.cz)

Graf č. 6: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Kožušice v roce 2011 (Zdroj: www.csu.cz)

Graf č. 7: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Malínky v roce 2011 (Zdroj: www.csu.cz)

Graf č. 8: Průměrný věk v jednotlivých obcích (Zdroj: www.csu.cz)

Graf č. 9: Vývoj počtu obyvatel pro město Bučovice (Zdroj: www.csu.cz)

Graf č. 10: Vývoj počtu obyvatel obcí mikroregionu Bučovicko (Zdroj: www.csu.cz)

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Dosažené vzdělání		Bučovice
celkem		5459
bez vzdělání		20
základní vč. neukončeného		1152
střední vč. vyučení (bez maturity)		1919
úplné střední s maturitou		1434
nástavbové studium		142
vyšší odborné vzdělání		62
vysokoškolské		550
z toho	bakalářské	97
	magisterské	439

Tab. č. 1: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Bučovice (zdroj: www.čsú.cz)

Zaměstnanost podle odvětví	Bučovice
zemědělství, lesnictví, rybářství	75
průmysl	893
stavebnictví	236
opravy a údržba motorových vozidel	238
doprava a skladování	139
ubytování, stravování a pohostinství	59
informační a komunikační činnosti	47
peněžnictví a pojišťovnictví	40
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, administrativní a podpůrné činnosti	146
veřejná správa a obrana	220
vzdělávání	189
zdravotní a sociální péče	162
nezjištěno	253
celkem	2762

Tab. č. 2: Zaměstnanost podle odvětví v obci Bučovice (zdroj: www.čsú.cz)

Příloha č. 2

Dosažené vzdělání		Křižanovice
celkem		650
bez vzdělání		1
základní vč. neukončeného		151
střední vč. vyučení (bez maturity)		252
úplné střední s maturitou		166
nástavbové studium		15
vyšší odborné vzdělání		6
vysokoškolské		47
z toho	bakalářské	9
	magisterské	35

Tab. č. 3: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Křižanovice (zdroj: www.čsú.cz)

Zaměstnanost podle odvětví	Křižanovice
zemědělství, lesnictví, rybářství	13
průmysl	135
stavebnictví	28
opravy a údržba motorových vozidel	32
doprava a skladování	30
ubytování, stravování a pohostinství	10
informační a komunikační činnosti	9
peněžnictví a pojišťovnictví	4
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, administrativní a podpůrné činnosti	21
veřejná správa a obrana	19
vzdělávání	11
zdravotní a sociální péče	20
nezjištěno	28
celkem	370

Tab. č. 4: Zaměstnanost podle odvětví v obci Křižanovice (zdroj: www.čsú.cz)

Příloha č. 3

Dosažené vzdělání		Nesovice
celkem		942
bez vzdělání		8
základní vč. neukončeného		222
střední vč. vyučení (bez maturity)		391
úplné střední s maturitou		217
nástavbové studium		12
vyšší odborné vzdělání		8
vysokoškolské		65
z toho	bakalářské	12
	magisterské	47

Tab. č. 5: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Nesovice (zdroj: www.čsú.cz)

Zaměstnanost podle odvětví	Nesovice
zemědělství, lesnictví, rybářství	13
průmysl	154
stavebnictví	40
opravy a údržba motorových vozidel	43
doprava a skladování	39
ubytování, stravování a pohostinství	14
informační a komunikační činnosti	8
peněžnictví a pojišťovnictví	10
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, administrativní a podpůrné činnosti	22
veřejná správa a obrana	17
vzdělávání	22
zdravotní a sociální péče	22
nezjištěno	22
celkem	435

Tab. č. 6: Zaměstnanost podle odvětví v obci Nesovice (zdroj: www.čsú.cz)

Příloha č. 4

Dosažené vzdělání		Nevojice
celkem		356
bez vzdělání		0
základní vč. neukončeného		68
střední vč. vyučení (bez maturity)		140
úplné střední s maturitou		101
nástavbové studium		7
vyšší odborné vzdělání		3
vysokoškolské		31
z toho	bakalářské	3
	magisterské	27

Tab. č. 7: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Nevojice (zdroj: www.čsú.cz)

Zaměstnanost podle odvětví	Nevojice
zemědělství, lesnictví, rybářství	13
průmysl	72
stavebnictví	14
opravy a údržba motorových vozidel	14
doprava a skladování	12
ubytování, stravování a pohostinství	7
informační a komunikační činnosti	3
peněžnictví a pojišťovnictví	1
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, administrativní a podpůrné činnosti	7
veřejná správa a obrana	11
vzdělávání	9
zdravotní a sociální péče	18
nezjištěno	13
celkem	196

Tab. č. 8: Zaměstnanost podle odvětví v obci Nevojice (zdroj: www.čsú.cz)

Příloha č. 5

Dosažené vzdělání		Brankovice
celkem		761
bez vzdělání		3
základní vč. neukončeného		165
střední vč. vyučení (bez maturity)		292
úplné střední s maturitou		180
nástavbové studium		20
vyšší odborné vzdělání		7
vysokoškolské		67
z toho	bakalářské	15
	magisterské	49

Tab. č. 9: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Brankovice (zdroj: www.čsú.cz)

Zaměstnanost podle odvětví	Brankovice
zemědělství, lesnictví, rybářství	13
průmysl	133
stavebnictví	31
opravy a údržba motorových vozidel	28
doprava a skladování	24
ubytování, stravování a pohostinství	12
informační a komunikační činnosti	4
peněžnictví a pojišťovnictví	6
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, administrativní a podpůrné činnosti	21
veřejná správa a obrana	24
vzdělávání	30
zdravotní a sociální péče	30
nezjištěno	35
celkem	397

Tab. č. 10: Zaměstnanost podle odvětví v obci Brankovice (zdroj: www.čsú.cz)

Příloha č. 6

Dosažené vzdělání		Kožušice
celkem		97
bez vzdělání		1
základní vč. neukončeného		30
střední vč. vyučení (bez maturity)		34
úplné střední s maturitou		9
nástavbové studium		3
vyšší odborné vzdělání		2
vysokoškolské		8
z toho	bakalářské	0
	magisterské	6

Tab. č. 11: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Kožušice (zdroj: www.čsú.cz)

Zaměstnanost podle odvětví	Kožušice
zemědělství, lesnictví, rybářství	7
průmysl	7
stavebnictví	2
opravy a údržba motorových vozidel	1
doprava a skladování	1
ubytování, stravování a pohostinství	1
informační a komunikační činnosti	0
peněžnictví a pojišťovnictví	0
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, administrativní a podpůrné činnosti	4
veřejná správa a obrana	2
vzdělávání	1
zdravotní a sociální péče	1
nezjištěno	5
celkem	32

Tab. č. 12: Zaměstnanost podle odvětví v obci Kožušice (zdroj: www.čsú.cz)

Příloha č. 7

Dosažené vzdělání		Malínky
celkem		114
bez vzdělání		1
základní vč. neukončeného		32
střední vč. vyučení (bez maturity)		65
úplné střední s maturitou		80
nástavbové studium		0
vyšší odborné vzdělání		0
vysokoškolské		2
z toho	bakalářské	0
	magisterské	2

Tab. č. 13: Nejvyšší dosažené vzdělání v obci Malínky (zdroj: www.čsú.cz)

Zaměstnanost podle odvětví	Malínky
zemědělství, lesnictví, rybářství	2
průmysl	16
stavebnictví	4
opravy a údržba motorových vozidel	4
doprava a skladování	3
ubytování, stravování a pohostinství	1
informační a komunikační činnosti	0
peněžnictví a pojišťovnictví	0
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, administrativní a podpůrné činnosti	3
veřejná správa a obrana	0
vzdělávání	0
zdravotní a sociální péče	0
nezjištěno	9
celkem	42

Tab. č. 14: Zaměstnanost podle odvětví v obci Malínky (zdroj: www.čsú.cz)

Příloha č. 8

Město	Počet obyvatel s obvyklým pobytem		
	pohlaví		
	celkem	muž	žena
Bučovice	6396	3175	3221
Brankovice	893	425	468
Kožušice	114	54	60
Křižanovice	754	384	370
Malínky	137	75	62
Nesovice	1111	556	555
Nevojice	409	208	201
Celkem	9814	4877	4937

Tab. č. 16: Počet obyvatel podle pohlaví (zdroj: www.čsú.cz)

Rok	Bučovice
1869	4852
1880	5148
1890	5205
1900	5427
1910	5731
1921	5710
1930	5642
1950	5910
1961	5902
1970	5850
1980	6395
1991	6165
2001	6321
2011	6396

Tab. 17 Vývoj počtu obyvatel od roku 1869 – 2011 pro město Bučovice (zdroj: www.čsú.cz)

Rok	Křižanovice	Malínky	Kožušice	Brankovice	Nesovice	Nevojice
1869	477	286	381	866	936	329
1880	548	289	385	891	970	369
1890	554	307	395	930	990	346
1900	526	281	425	966	1025	352
1910	611	298	432	958	1200	362
1921	698	298	412	1071	1296	394
1930	742	287	444	1173	1426	404
1950	701	225	336	1026	1372	358
1961	750	222	319	1001	1522	403
1970	741	219	271	897	1363	328
1980	768	166	207	883	1248	343
1991	709	147	135	927	1191	361
2001	709	142	106	933	1124	403
2011	754	137	114	893	1111	409

Tab. 18 Vývoj počtu obyvatel od roku 1869 – 2011 pro obce mikroregionu Bučovicko

(zdroj: www.čsú.cz)